

0/38

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 - BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. - ESTRANGER, 2'50

EN EL COL·LEGI

El poble.—Aquí porto això.
Els directors.—No ens trenquis l'olla!

PÍCARO

Les eleccions de demà

Per a nosaltres, republicans de Catalunya, que estimem amb igual i inseparable amor la llibertat dels homes i la llibertat de la nostra patria catalana, el problema de les eleccions provincials de demà, pel que afecta al primer districte provincial de Barcelona, és un problema clar. Si haguessim de triar entre una candidatura catalana de la dreta i una candidatura d'esquerra anticalana i tarada ens sentiríem perplexes, indecisos, com altres vegades ens ha succeït. En aquest cas, acabariem, probablement, anant a passar el dia a fóra, o depositant dins l'urna un troç de paper tot blanc.

Però en les eleccions de demà, això no succeïx. Hi ha una tercera candidatura, que és republicana i és catalana, que representa la conjunció dels dos grans ideals del nostre poble. I aquesta és la candidatura del Bloc Republicà Autonomista.

Per tant, ja sabem el que ens toca. Ni votarem als catalanistes de la dreta, ni als republicans anticalanès i tarats. Ja portem, doncs, ben doblegada dins la cartera, la candidatura del Bloc, que demà votarem, i en la qual hi figuren els noms de tres ciutadans lliberals i honrats.

L'àpet de la pau?

AVUI, En Guimerà, veurà seure al seu entorn dos cents, tres cents amics, que beuran a la seva major gloria. Beuran per ell, mes ¿beuran també per la seva doctrina?

—Anem al banquet d'En Guimerà?— me han dit.

—No, jo no puc anar-hi, perquè la meua assistència no tindria puresa admirativa— he respost.

Si una obra d'En Guimerà, no pot aconseguir-nos vora seu, és el *Jesús que torna*. Tots els nostres elogis siguin afegits als ditirambes de la ciutat i tots els nostres llors a les corones que fan acotar el front gloriós i patriarcal, però sota aquestes efusions podria trobar-se una aquiescència per a la doctrina pacifista predicada pel Jesús imaginat per En Guimerà, i en aquest dubte plantejat entre l'admiració literària i l'idealisme que la guerra imposa, nosaltres rebutgem la admiració, redreçant l'idealisme.

En Guimerà no podia exaltar la pau, perquè aquesta representa la perduració de la injustícia.—Què hi ha per sobre de l'igualtat?— pregunta un personatge de Víctor Hugo.—L'equitat—li responen. Així amb la pau. Per damunt d'ella està la Justícia, la Lleï, com diria Jesús, i En Guimerà deu sapiguer que en tota guerra existeix un principi justicier que precisa esbrinar qui el posseeix. Si un home ha volgut posar essències cristianes en la seva missió de governant, ha estat En Wilson. On hi havia un dolor, acudien els seus compatriotes. Quan una catàstrofe es produïa, s'escoltava desseguida el seu plany, i ara mateix, trencada la cordialitat, enceses en renúncia les ànimes, ell, el president cristià, s'esforça per a que d'Amèrica a Europa es badi l'arc de sant Martí. Però aquest home que acabava de dirigir al món un nou Sermó de la Muntanya, aquest purità que parlava com ho fa el Jesús d'En Guimerà i no pas des d'una ficció dramàtica, sinó des de les altures capitolines, declarava fatalment la guerra. Per què? Per creure fóra la pau més impura que la guerra, per sentir en el fons de la seva consciència la veu de Déu que li ordena infligir un càstic i imposar una penitència.

En Guimerà podia triar entre un Jesús conservador i un Jesús revolucionari i ha cercat el de la tradició conservadora. La fraternitat, l'estimació del Crist? Sí, plenes de sublimitat, mes això és l'absolut i l'absolut no pertany a la terra. Ademés, si Jesús llençà als mercaders del temple, iradament, ¿què faria, amics, amb els assassins i els incendiàries i els violadors i els infanticides? Jesús, per les dolces terres de Samaria, no va presenciar espectacles de sang i pels carrers de Jerusalem presència més falacies que tragedies. Era l'engany lo que venia a combatre, però ¿i si l'engany hagués estat malícia cruenta? Si en lloc d'escribes i de publicans sense amor i sense fe, topés amb pretorians sembradors d'exterminis, digueu-me: ¿resaria per la pau o tornaria a agafar el fuet del temple? Perquè entre el fuet aixecat contra un traficant i el fusell ofert a la justícia, no hi va més que una gradació de violència.

En el *Jesús que torna*, l'apòstol pacifista no contempla més que la topada de les colles guerreres, emperò això no és més que una part de la guerra, tal volta lo menys espantós de la guerra. Penseu amb Jesús caminant per les costes angleses. ¿Què hauria dit Jesús, si recull el cadavre d'un infant del *Lusitania*, i veu que està mort, mort com cinquanta, com cent, com dos cents infants més? Imagineu el Crist pels camins belgues. ¿Què clamaria, deturant-se davant els Crists mutilats, passant davant de les làpides dels sacerdots afusellats, resant en els temples cremats, contemplant el seguici dels deportats? Quin sermó diria davant la tomba de Miss Cawell? Quines lamentacions exhalaria per les cases de la pietat i de la saviduria cristiana enderrocades? Perquè en els Evangelis Jesús no veu més que adúlteres, dones malaltes, mercaders d'altar, farizeus de la lleï i un Judes.

Jesús va presenciar la guerra, i si hagués contemplat la present, ¿trobaria en la seva ànima forces per a perdonar al culpable? ¿Pensaria i anunciaria que per a que la pau s'extengués pel món, precisa abans el compliment de la justícia?

L'evangeli és la narració d'una guerra: la del Natzaré amb els sacerdots i els publicans. Una guerra amb la seva única sang, però una guerra i una sang, i damunt d'elles s'aixeca la cristiandat. Ara ha tornat la sang, no la del fill de Déu, sinó la dels homes, i la sang escriurà la pau. I com en el Calvari, el qui estigui a la dreta de Jesús guanyarà el regne del cel i el perdrà el que sigui condemnat.

La pau vindrà; però per la sang de nostra senyora la França, com diuen que va venir la redempció dels homes per la sang de Nostre Senyor Jesucrist. Si bevessim per l'obra que parla de la pau, sense enrecordar-se de la justícia, es a dir, que's dirigeix als sacerdots, als publicans i als farizeus que no volien la guerra que portava Jesús, me semblaria que en el fons de la copa hi havia quelcom d'amarg. I si algú ho fes per la pau mateixa, el mateix Guimerà, en el fons de la seva ànima, que s'ha encès més d'un dia per la França, se sentiria una mica avergonyit...

PARADOX

Eleccions provincials

DEMÀ, encara que no ho sembli, hi han eleccions. Deuen renovar-se les Diputacions Provincials.

Aquesta mena d'organismes han interessat sempre ben escassament a l'opinió. A les seves sessions no hi ha mai públic. Les seves tasques passen desapercubudes. Amb prou feines si al constituir-se en Mancomunitat les quatre diputacions catalanes, han lograt interessar un xic més al poble.

El caciquisme ha imperat sempre al palau de Sant Jordi, però ha sigut un caciquisme manso, sornaguer, suau, tan suau que ha pogut passar a les mans lligueres, sense greus trastorns ni sorolloses disputes. En Planas i Casals feia carreteres pels amics,

col·locava recomanats a l'Hospici, lliurava algun quinto i administrava bé els cabals de la Província. En Prat de la Riba crea places pels intel·lectuals del partit, posa una parella de moços d'Esquadra de guarnició a les terres dels amics, aixampla el palau i continua l'honrada administració proverbial en aquella casa.

La Corporació Provincial és inconstant en les seves aficions. Unes vegades, empena pels diputats de fóra, no té altra deria que fer carreteres i camins veinals. Vinguen projectes extraordinaris i consignar sobre el paper totes les vies de comunicació que se'ls acut als diputats, amb gran contentament dels diputats rurals que poden enviar un paquet d'esperances als seus electors dels pobles isolats de muntanya, deixats de la mà de Déu i de la Diputació.

Altres vegades és la beneficència la que agabella l'atenció dels diputats. Vinguen hospitals, assils, cases de correcció i patronats. L'infancia abandonada, els grans pervertits, els vells impossibilitats, els anormals, tot allò que constitueix una llaga social, és amb interès cercat, estudiat, recollit i curat en lluminoses Memòries que, després d'impreses, s'arxivem tal com vénen de l'impremta al porxo mort del Palau de la Generalitat.

Ara la deria dels que manen és la cultura. Tot es converteix en alts Estudis, en mitjans cursos i en baixes investigacions. S'estudia de tot i s'ensenya de tot. Per a la cultura popular es reparteixen tres o quatre pesettes als Ateneus Obrers. Per a que ens admirin quatre savis estrangers, es gasten una pila de mils duros en edicions costosíssimes.

La tasca veritablement útil d'atendre a tot amb seny i en les degudes proporcions encara no s'ha trobat en la corporació provincial. A veure si, mancomunades les quatre Diputacions i pastades les idealitats dels nostres ciutadans amb el sentit comú dels nostres pagesos hi haurà en la Diputació més equanimitat i més enteniment.

Poc interès ofereixen, malhauradament, les eleccions de demà. Interessen tan sols a una part del cos electoral, les candidatures no fan fret ni calor, els entusiasmes polítics passen un període de fonda crisi. Tot es conjura per a que el dia de demà sigui tan ensopeït com qualsevol dels diumenges ordinaris.

Senyalem tan sols un fet. Els partits més espanyolistes admeten ja de fet la personalitat de Catalunya. Com una cosa naturalíssima, la propaganda, l'organització i l'interès és per a totes les quatre províncies catalanes i exclusivament per a les quatre províncies catalanes.

JEPH DE JESPU

DUBTES

Dubto aquí, a Pekín i a Siam que les nostres eminències putinejant «Subsistències» per fi ens lliurin de la fam.

Dubto de l'home d'altura; de qui, molt, de tot s'alaba donant sempre la gran *taba*; del que predica cultura; del que ofereix protecció; del parent, company, amic, (noms sinònims d'enemic d'extremada perfecció.)

Dubto, encara que'm sab greu, dels moderns i antics miracles i de certes lleis (u obstacles) que'ns fan dur pesanta creu.

Dubto d'aquell qui combrega molt sovint i, ans d'anà al llit, resa sempre i en son pit cops de puny molt fort s'hi pega.

Dubto dels plors de la dona; de l'avaró generós i del polític odiós quant amb més *caló* enrahona.

Per més que mai no malogra mos intents per res del món, dubto del bé que en el front m'hi va estampà ahir la sogra.

Dubto si un *nap* fa vint rals o si vint rals fan un *nap* i, com mai n'he vist cap, dubto si un *nap* és bó o fals.

Dubto de tot quant lleigeixo, de siestic seré o deliro, de si hi veig, de si respiro i fins dubto si existeixo.

Dubto de tot lo que'm volta sota l'ample firmament;

dubto si sóc un talent o un presumit poca-solta.

Dubto sigui verdader lo que fa pel bé d'Espanya el farsant qui tot ho empanya per a escalar el poder.

I no obstant els grans afany de qui vol cel, mar i terra, dubto que guanyin la guerra els pirates alemanys.

AGULETA

Els bells mots de Bissolati

El ministre italià Léonides Bissolati, capitat del partit socialista reformista de l'Itàlia, ha visitat durant les darreres setmanes el front d'occident, en les seves diverses seccions francesa, britànica i belga. I, davant l'espectacle encoratjador que ha vist, el talent agut de Bissolati li ha inspirat algunes belles frases, totes plenes de substància espiritual.

Quan, en el front francès, li fou imposada la creu de guerra, el ministre italià, sentint parlar de soldats francesos i de soldats italians, va interrompre: «Jo no sóc soldat italià, ni soldat francès. Sóc soldat de l'Entente». I, en aquestes paraules, va donar la fórmula perfecta de la solidaritat política que uneix als aliats, els quals no fan cadascú la seva guerra, sinó una guerra comú entre tots.

Una altra bella frase, plena d'esperit i de veritat profunda, ha pronunciat Bissolati amb ocasió de la seva visita a l'hospital francès de Nancy. Al trobar un pobre soldat al qual li havien hagut de tallar les dugues cames, el ministre socialista va abraçar-lo, dient:

—A l'abraçar-te a tu, jo abraço a tota la França, mutilada, però en peu...

La paradoxa és bella. Un soldat sense cames, que està en peu. I que ho està per l'esperit, pel coratge, per la tranquil·la i invencible fermesa.

Tant mateix, les frases d'En Bissolati valen més que les del senyor Maura.

FULMEN

PANORAMA ELECTORAL

Si Barcelona sacara mañana triufantes de las urnas a los candidatos lerrouxistas o «lligueros», merecería que la escupiéramos en la cara. Por estúpida. Por perversa. Sería eso la señal de su empedernimiento satánico en el error, de que su maridaje con el mal es definitivo. Sería eso el «lasciate ogni speranza». Sería coger con sus propias manos las dos puntas de la cuerda que le ciñe la garganta, y apretar el nudo. Si la «Lliga» y el lerrouxismo vuelven a ganar las elecciones, ya podemos largarnos de aquí y decirle a Barcelona parodiando a Aparisi: «¡Adiós, mujer de York, ciudad de los tristes destinos!»

Lerrouxistas y lligueros son igualmente malos, han sido para Barcelona igualmente funestos. Entre ellos se pueden tratar de tío, y abonarse las pesetas que les hayan salido falsas al repartirse el botín municipal y provincial. Lerrouxistas y lligueros han trabajado durante diez años con la misma aplicación para su vientre. Desde la plaza de San Jaime se oía el diálogo entablado entre los inquilinos del palacio de la Generalidad i los de la casa de en frente. «¡Parece que se come!» «Un rato». «Buen provecho, amigo». «Lo mesmo, y que dure». Lerrouxistas y «lligueros» hace ya demasiado tiempo que están cenando sobre nuestra espalda. Es necesario que Barcelona se ponga de pie, para que salte la mesa y rueden los platos por el suelo. Lerrouxistas y «lligueros» hace ya demasiado que meriendan fraternalmente a costa nuestra, que beben a nuestra salud, que se nos fuman ricamente. A nosotros nos.

El bon elector

—No som partidaris del descans dominical?... Doncs hem de votar per la colla del Domingo!...

ha tocado en el reparto el triste papel de mirar, de escupir y de decir: «¡bravo!» Lerrouxistas y «lligueros» son lobos de una misma camada. Que los entierren juntos.

Para los de la «Lliga», todos los que no estén con ellos son lerrouxistas. Para estos, todos los que con ellos no se unen, son «lligueros». ¿Queréis hacer el favor de respetar nuestra neutralidad? El mismo asco nos dais unos que otros. Mirad. Los del Bloc llevamos una bota en cada pie. La del pie derecho pronto la conoceréis los de la «Lliga». La del izquierdo luego os dolerá a los de Lerroux.

Hoy me voy a jugar el sueldo que los lerrouxistas dicen que me da la «Lliga». Y aunque mal, creo que en adelante no dejaré de comer. Por si acaso, que el señor Matons me lo tenga en cuenta.

Lerrouxistas y «lligueros» no saben que para combatirlos no es necesario que se nos dé dinero. Nos basta nuestro odio. El odio es el mejor civismo. El odio es santo, como el amor, más que el amor. El odio es la leche de los pechos masculinos. ¿Y qué otra cosa que aversión y que animadversión pueden inspirarnos nuestros enemigos?

El trato que hoy les damos es el que cada día merecen. Esperamos que nos perdonarán este desahogo electoral, a cambio de la tranquilidad con que los dejamos digerir todo el año. Y si no nos lo perdonan, mejor. Los que ayunamos ninguna consideración debemos a los que comen a dos carrillos: a esos Ulleds que ostentan las representaciones a pares; a esos Talladas, a esos Homs, que cobran los sueldos de tres en

tres, como si tuvieran tres estómagos, o uno que valiera por tres; a esos Giners, que siendo intelectualmente unas peras, son a la vez concejales y diputados, sin duda para tener más escenarios donde poder gritar «¡viva Fernando VIII!» i exhibir su incurable necedad.

Lerrouxistas y «lligueros», aunque son distintos, se parecen como una gota de agua a otra. Unos y otros son amigos de negocios, de empleos. Aman a Cataluña y a la República respectivamente, porque las gozan. Cataluña es la «pubilla» poderosa. La república es la desamortización y la revisión de fortunas. Pero, ni por la «Lliga» nos vendrá la autonomía, ni por el lerrouxismo la república. Los sabios de la «Lliga» nos hacen reír un poco, la verdad, como los revolucionarios lerrouxistas. Lo primero que pide un intelectual de la «Lliga» es un destino. Lo primero que pide un revolucionario lerrouxista es un revólver para ir a empeñarlo. Las escuelas de la «Lliga» empiezan a escamarnos, como las escuelas de los casinos lerrouxistas nos parecen ya un pretexto para cobrar.

La «Lliga» es germanófila, aunque en ella haya algún francófilo simpático, como Andreu. El lerrouxismo es francófilo, aunque en él haya germanófilos antipáticos, como Pich. En realidad lerrouxistas y «lligueros» son los alemanes de aquí. Los unos tienen de los alemanes la pedantería; los otros la barbarie y la brutalidad. El lerrouxismo es imperial, alejandresco y kaiseril. La «Lliga» es «herrprofessoresca» y kultural.

Entre la psicología de Prat de la Riba y la de Lerroux también se observan ciertas semejanzas. Prat y Lerroux. Un revolucionario falso y un jesuita falso. El uno ha atemorizado a la gente con el coco del separatismo; el otro con el de la revolución. Los dos han estado en la cárcel. Hace años, a ambos les salía más la frente, que la panza. Actualmente, a ambos las ondas de la panza les llegan a la frente. Hace años, Prat de la Riba era un triste periodista de *La Veu*; Lerroux, de *La Publicidad*. Ahora los dos llevan anillos y van en automóvil.

El lerrouxismo y la «Lliga» son los partidos de nuestro turno pacífico. No creo yo en el rencor que se fingen mutuamente. Los lerrouxistas chillan ahora porque temen que el cuerpo electoral les dé el «ite» definitivo, y les toque tomar las del martillado. Rugen, porque hace tiempo que están alejados del disfrute del turrón, porque la peregrinación por el desierto se les hace larga, y se acuerdan con dolor de las ollas de Egipto, del tiempo en que *sedebant super ollas carnium et comedebant panem in saturitate*, en que se sentaban en torno de las cazuelas repletas de carne y comían hasta la hartura.

¿Y Cambó? De Cambó no puedo yo hablar mal, porque, a pesar mío, le admiro. Me han contado que, hace poco, presentó una minuta de abogado que montaba cien mil pesetas, sin más justificación que esta: «por mi gestión en tal asunto». La minuta le fué pagada religiosamente. Ante un abogado de esa barra se queda uno patienterrado. Y aun le reprobaba, una vez, *El Poble Català*, a este hombre, que escribía sin gramática. Se necesita ser poca sustancia. Vamos a ver. ¿Aquí quien es el burro, Cambó que por una línea mejor o peor escrita, consigue que le paguen 100.000 pesetas, o *El Poble Català*, que por cuatro páginas de literatura y de información, no consigue que le den cinco céntimos? No es extraño que *El Poble Català*, con esa perspicacia, haya perdido

tantas elecciones, y que Cambó haya ganado tantas. La observación de *El Poble* nos parece tan impertinente, como la de aquel obispo que se levantó en el concilio de Constanza a corregirle una falta de latín al emperador Segismundo. Segismundo miró con desprecio al prelado y le replicó: «*Ego imperator romanus, et super grammaticam*, yo soy el emperador de los romanos y estoy por encima de la gramática».

Lerroux dijo, el domingo pasado, en el mítin de la Casa del Pueblo, que echa de menos el olor de dinamita que hacía Barcelona precisamente cuando él no mandaba aquí. Yo también echo de menos aquel agradable aroma. Para que vuelvan a percibirlo nuestras narices ¿no habrá quien meta una bomba de doscientos quilos debajo del automóvil del caudillo?

Recuerdo una visita que hice el año pasado a las instituciones de la Diputación. En la Bolsa del Trabajo nos recibió su director, el señor Moragas y Manzanares. El señor Moragas se nos presentó hecho un dandy piccadillyano, en disposición, más que de servir a pobres *unemployed*, de hacer bailar señoras. El señor Moragas iba vestido de chaqué, con una ropa de corte irreproachable, perfumado, peinado, ensortijado, con las uñas perfectamente hechas. ¿Un hombre así, me pregunté yo, un hombre de cabeza tan artísticamente arreglada por fuera, puede poseer la caridad, el fervor necesario para ejercerla?

Por los pisos superiores de la casa nos acompañaron los señores Montoliu, Fabra y Barnils. Al ser presentado a éste, el ilustre filólogo se golpeó la frente, embarazada de altas ideas, y exclamó: «¿Samblancat? Usted es de Graus, fondista». «No señor, no—repuse yo amargamente—el fondista es un pariente mío. Pero usted, por lo visto, conoce más a los fondistas que están lejos, que a los escritores que tiene cerca».

Estos días los oradores lerrouxistas se han despachado a su gusto en los mítins, despotricando contra los hombres del Bloc. El domingo intentaron asesinar a uno de nuestros candidatos.

Y esa gente quería ir a las elecciones unida con nosotros. ¿Unirnos? Sí, si os ponéis vosotros debajo. ¿Unirnos? Sí, pero para jibaros. ¿Abrazarnos? Cuando queráis, pero para estrangularnos.

¿Los candidatos? Poco importa que el uno sea un buey y que el otro sea un becerro. Lo que hay que mirar es la significación. Los nuestros representan a los hombres de la frase devenida histórica: «Es el rey». Los otros representan la corrupción que todos sabéis. Hay que quitar a la «Lliga» la dirección de la Mancomunidad. Pero esta no se puede confiar a Mir y Miró, a Pich o a cualquiera de los «prohombres» radicales. Eso sería «water-closet» del sentido común. Miraría de la Diputación una prolongación del Edén Concert. Pich convertiría aquello en una Sierramorenna. Ni unos, ni otros. Fuera todos, «lligueros» y lerrouxistas. Los conocemos ya y nada bueno es lícito esperar de ellos. No pueden, pues, engañarnos. ¿Viva Cataluña libre? ¡Viva Cataluña liebre!, queréis decir, pícaros galgos. ¿Viva la Revolución? Comprendido. ¡Viva el «Mundial Palace»!

ANGEL SAMBLANCAT

La botifarra de la llibertat

Obra de l'immortal Pitarra, posada en consonancia amb els temps actuals per un germanófil modernista. (Fragments)

ESCENA PRIMERA

Mahomet, emperador del país de l'abundancia, i Muley, el seu fill i secretari, majordom i primer ministre; molt flac, degut a que és molt tronera.

Maho. En quin estat dius que estan, Muley, les coses de França?
 Muley. No hem de perdre l'esperança, perquè sinó ens tromparàn.
 Maho. Doncs quines notícies hi ha?
 (Muley fa un gest.)
 Muley. Què fas ara? Per què et tombes?
 Maho. Ens han prè a França, Combles... I res més?
 Muley. I Thiepval...
 Maho. Què fa, doncs, tant de gandul per la regió de Chalons, pot-sè al veure els batallons, si deuen girar de cul?
 Muley. Mes, Senyor!...
 Maho. Calla, Muley. Quedaràn com el betún, com ja ha passat a Verdum. Vostre dolor no és de llei, puix si bé la desventura va darrera nostra tropa, fins perdent, admira Europa proves que ha dat de bravura.
 (Admirat.)
 Maho. Doncs si hem fet coses tan maques? per què no ho dius desseguida?
 Muley. Si us he ofès, preneu ma vida.
 Maho. No mato besties tan flagues... Però, acabem: Què ha passat?
 Muley. Que els altres, en tots els fronts, ens han pegat.
 Maho. Quins afronts!
 Muley. I com dimonis ha estat?
 (Meditant talment que es tractés d'un pensament de Kant.)
 Maho. En el primer havem perdut perquè els altres van guanyar... Les raons que tu em sols dar sempre em deixen convençut.
 Muley. Al segon...
 Maho. Acabaràs?
 Muley. Ens ha passat lo mateix...
 Maho. Ah, Muley! La rabia em creix!
 Muley. La mosca li puja al nas.
 (Apart.)
 Maho. Mes, Senyor, al troc de França, amb un xic més bé n'eixim.
 Els nostres, en mig del foc es van tirar com a lleons de Verdún sobre els canons, i els varen pendre.
 Maho. Jo et floci!
 (Amb gran alegria.)
 Muley. (Sentencialment.)
 Maho. Mes sobre d'un munt de cendra Els varen abandonar.
 Muley. I per què els hi van deixar?
 Maho. Perquè ells els van tornar a pendre.
 Muley. Hem rebut! Desgracia eterna!
 (Amb gravetat.)
 Maho. Però amb Kultur...
 Muley. Ja m'afarto... amb la Kultur i tres quarts et daràn dos mitges quènes.
 Maho. Com que home estat set mesos lluitant amb llum i a les fosques, com dlntra la mel, les mosques, hi van morint els francesos.
 (Dubtant.)
 Maho. Si és aixís... del mal el menos. N'hi han petat gaires de grossos? Diu que hi han deixat els ossos tres Coronells...
 Muley. Bons estremos!

—Bè!... bè!... bè!...

Mul. De Capitans... un femé: trenta hu; dos oficials. I a més d'això, el General ha quedat ferit també.

Maho. (Amb estupefacció.) Si que em deixes aturadit. En Jofre és dels de la farda?

Mul. Una bala d'espingarda li va llevà un troc de dit.

Maho. (Referint-se al dit.) Creuríes que aquest cilindre de carn llatina maleida, si me'l portes desseguida, me'l casco, com un melindro? Ma corona i mon tresor per qui el porti a Berlín, és! Mes ordres daràs després per que es busqui amb afany fort. Gran Senyor!

Mul. Es un capritxo.

Maho. Tenint gana, em sembla just.

Mul. Me'l menjaria amb tan gust com un camàlic un bitxo... Sabs res més?

Mul. Res més, Senyor.

Maho. Quants presoners ens han fet?

Mul. Trescents mil.

Maho. Tira peixet. Si que estem de mala sort... I presoner enemic, no n'hem fet cap nosaltres? Pot ser cert que sols pels altres la victòria es mostri un xic?

Mul. Tres n'hem pogut agafar que em semblen molt embusteros.

Maho. (Entusiasmat.) Tres Generals?

Mul. Tres ranxeros.

Maho. Després me'ls faràs entrar.

Mul. (Pausa.) Sens la por que se li veu al Joven, d'aquí al costat, ja ens en hauríem burlat. No d'una França, de déu.

Maho. No em parlis dels meus al·liats, car és cosa que m'altipa. (Pausa.) Posa'm tabac a la pipa. (A fora el poble crida de fam que té.) Surt a fora! Quins afanys!

ESCENA II

Mahomet sol, es passeja meditant...

Maho. Araestic sol, ara el cor pot dar les riendes al llanto. Araestic sol, i m'espanto, de lo horrorós de ma sort... Des del Marne fins aquí, ni un dia de vera gloria; d'allavors, tan sols l'Historia, porta amargures de mí. D'allavors secar no puc, pel plò ma galta mullada; sóc una ampolla esquerdada, que perd a gotes el suc... I además ara, Verdún, Verdún trist, funesta sombra, que em segueix. Ni a cops d'escombria me'l puc treure del damunt. (Pausa.) (Amb desesperació.) L'un me mou guerra per 'qui, l'altre em mou guerra per 'lla. Tothom enemic se'm fa i en Wilson s'hi fa pipí. Aixís, sempre desgraciat, venç al Soma el franc-anglès, per Nivel'le destrocat. Nivel'le! Home fatal! Si et trobo a Wilhelmstrassa, et faré tirar a la bassa, mes que sàpiga anar al pal. Al pensar-hi, m'arrebato: El que erem i el que som; ésser tan flac quan tothom deia que jo era tan maco. Tenir-ho ja dents avall i tenir fam... Gran tortural Jo em consumo com la burra que no menjava més que all. Gran i omnipotent Jehová, que del món és la mà dreta envia'ns algun Profeta i algunes lliures de pa... Si Lutero no ens ajuda, això s'en va a can Pistraus. Ja entren els presoners braus de la última batuda.

(Entra Muley i els tres presoners.)

ARRATIP

Opinió que'ls espanyols tenen dels frares

(RECALL REFRANÍSTIC)

L'aixerit Fray Gerundio s'ha entretingut en la benemèrita tasca de recollir alguns dels molts refrans i proverbis que la gent del poble, de Castella, diu referent als frares. Heu-se'ls aquí: A clérigo hecho de fraile no le fies tu madre.

Al fraile, como te faz faile. A fraile hueco, sogá nueva y almendro seco. Al fraile mesurado mirale de lejos y háblale de lado. De fraile rebozado, de judío, acerado y de hambriento soldado, guárdeme Dios. El Clérigo y el fraile, al que han menester, llaman compadre. El fraile que pide pan, carne toma si le dan. El diablo harto de carne se metió a fraile. En mujeres, ciegos y frailes los mosquitos son elefantes. Frailes de la Merced, pocos son, mas hácenlo bien. Fraile de noche, hidalgo de día, villano en cuadrilla. Fraile que su regla guarda, toma de todos y no da nada. Fraile cuco, lámpara de sauco. Fraile que fué soldado sale más acertado. Fraile cucarro deja la misa y váse al jarro. Fraile franciscano, el papo obierto y el saco cerrado. Fraile que da un huevo, desmerece. Haz lo que dice el fraile y no lo que hace. Monja para hablar y fraile para negociar jamás se vió tal par. Ni fraile en bodas, ni perro entre las ollas. Ni fies mujer al fraile, ni barajes con alcalde. Ni buen fraile por amigo, ni malo por enemigo. Ocho días antes se arregangaba el fraile. A los frailes y al cochino, no hay que enseñarles más que una vez el camino. De aire colado y fraile colorado, guárdenos Dios. De un carro de costado, de aire colado y de fraile por todos lados, guárdenos Dios. Fraile gordo y casado delgado, cumplen bien con su estado. Si ves a un fraile de la Merced, arrimate a la pared. Lo que no puede nadie, lo puede un fraile; lo que no puede un fraile, lo pueden dos; lo que no pueden dos, no lo puede Dios. Lo que resiste un fraile, no lo sabe nadie. ¡Entre la gracia de Dios! Y salta un fraile, y entraban dos. De fraile y fraile, Dios nos guarde. A la lumbre y al fraile, no hay que hurgarle. Dos cosas no se pueden sacar: los frailes y la mar. Quien habla mal de Erasmo, es fraile o es asno. Más vale vuelta de llave, que conciencia de fraile. De regalos de monja, fuego de estopas y amistad de fraile, no se fie nadie. Ni fies, ni confies, ni pases por la plaza, ni metas frailes en tu casa. Piensa el fraile que todos son de su aire. Frailes cobrados, alerta los colmados. Mujer devota, abad ballestero y fraile cortés, reniego de todos tres. Guárdate de frailes, de infiernos y de cuernos. Amigo de pleitos, poco dinero; amigo de médicos, poca salud; amigo de frailes, poca honra. Frailes, vivir con ellos, comer con ellos, andar con ellos, y luego vendellos, que así hacen ellos. Ni fraile por amigo, ni clérigo por vecino. Judía por la mercadería y fraile por la hipocresía. Al fraile no le hagas cama, ni le des tu mujer por ama. Al monje rápalo de alonje. Això diu la gent d'Espanya referent als frares. Això no vol dir que la gent d'Espanya no sia, per desgracia, més amiga dels frares que dels mestres d'estudi.

ELECCIONS

A som an allò dels sacrificis. D'aquí una setmana ja'ls haurérem sacrificats. Es una setmana de passió per a aquells que amb tant d'afany senten el noble desig de sacrificar-se per la nostra felicitat. Una setmana de passió que acaba amb la Pasqua, en que s'immola i es fa la pasqua al cos electoral. Paradoxes de la política, que ja és sapigut que des del temps de Moisés que no té entranyes, i lo mateix se'n riu d'En Ruiz Giménez, que ha dit que'ls submarins vam amb olis emolientes (?), que pren el pèl al cos electoral. Emperò, acostuma a succeir moltes vegades, que'l cos electoral, cansat de que li facin pessigolles, se queda a casa precisament el dia que'l voldrien al carrer. Té molta por de les corrents d'aire, el cos electoral! Es aquest del retraiment, malgrat la obligació del vot, un greu problema a resoldre. Té arrels fondíssimes en els desenganys que tots, lo mateix els de dalt que'ls de baix,

els de la crosta que'ls avençats, han ocasionat al bon poble que vota... i que bóta d'indignació quan se l'enganya.

S'hi ha jugat massa amb la voluntat popular netament manifestada als comicis. Se n'han rigut massa els polítics, dels anels populars posats en evidencia amb motiu de les eleccions.

Ara el poble s'arronsa d'espatlles, i quan el vent bufa fort cridant-lo, ell fa com l'Avi Xena: s'hi tomba d'esquena i el deixa passar. Masses vegades s'ha vist defraudat en ses esperances.

Masses vegades ha sigut enganyada i escarnida la bona fè amb que ha defensat sos ideals.

El cos electoral està fart de veure que són bambolles de sabó totes les promeses dels candidats.

El cos electoral sab sobrerament que, un cop elegits, els candidats acostumen a no recordar-se més que d'ells i de les seves particulars aficions.

...I per això molt sovint, se retreu, se queda a casa, i per darrera dels vidres va mirant com cau la pluja... de promeses electorals.

I mentrestant, a fóra, els altres, vinga barrallar-se els uns contra els altres, vinga fer mitins i desencadenar xafecs i obrir parai-gües.

Els mateixos se fan la comedia, la frueixen i se l'aplaudeixen!

Res en tindríem que dir si no fessin mal a ningú.

Però entre tots, els que's queden a casa i els que fan la funció, ne fan molt de mal.

A tots ells se deu que no acabem d'anar endavant, que no'ns sigui possible donar una empena vigorosa al carro encallat al mig de la carretera, que no avancem un pas.

Fóra arribada l'hora de que, entre tots i cridant a contribució l'entusiasme, el convenciment, la bona fè de tots, fecim de manera de desterrar perniciosos costums, de sanear l'ambient polític, enlairant la política a la serena dignitat que li correspon, i mantant, per a sempre més, la baixa polifiqueria.

Mentres no arribem an això, la major part del cos electoral — i principalment la que a nosaltres ens interessa — seguirà tenint por a les corrents d'aire.

I amb un cos electoral refredat, no's va enlloc.

MARCEL

El senyor Casas o l'optimisme

NO SALTRES anem agafant al senyor Casas Carbó una estimació que creix a cada elecció. El senyor Casas és un home fort i optimista. Fort perquè va sempre sol en les eleccions i sempre se queda sol, i optimista perquè els desenganys res poden contra la seva fè en que a l'últim la ciutat cridarà enardida: Ja hem trobat el nostre home, ja tenim capità! Visca En Casas Carbó!

Al senyor Casas no'l presenten, se presenta. No puja a cap tribuna de partit, sinó a la darrera plana de *La Vanguardia*, des de on, i després d'abonar lo que per tarifa li correspon, engega el seu discurs nacionalista-liberal-cristià-antilliguero. Es procediment ianqui. El senyor Casas és digne de presentar-se diputat provincial per Xicago.

Fins la manera de saludar al cos electoral resulta selecta i original. «Salut i dilecció» — comença dient el senyor Casas Carbó, que escriu com En Bernat Desclot. Ni República, ni Catalunya, ni Fraternalitat, ni Revolució social. Res: dilecció. Una cosa que el senyor Casas desitjava al senyor arquebisbe de Tarragona, en el missatge dels francòfils catòlics, redactat pel senyor Casas, i que ara desitja a tots els electors de Barcelona.

En Casas guanyarà les eleccions. Moralment ja les ha guanyades. Els amics del il·lustre autor de *La Vida Austera* el votaran com un sol home, perquè han sabut que el manifest d'En Casas Carbó estava fet en col·laboració amb En Pere Corominas.

Catalans! Republicans!

Voteu per a diputats provincials la candidatura del

BLOC REPUBLICÀ AUTONOMISTA

Martí Matons i Bofill

Comerciant

Joaquim M.ª Miralbell i Centena

Advocat i Comptador mercantil

Salvador Pujades i Masó

Advocat i propietari

Sonata XXXVII

EMÀ eleccions, unes eleccions a les que tots tindríem de anar amb el major entusiasme i a les que, pel contrari, hi anirem, els que hi anem, amb les espatlles arronçades i amb la convicció de perdre.

Sembla impossible! Es que no resta un bon administrador en les nostres files? Ah! no. Recordem tots; que es miri tothom en l'espill de En Serra i Constansó, l'igualadí benemèrit, i veurà com al deixar la seva investidura de diputat provincial, una de les més formidables empreses industrials del nostre terror sol·licita son concurs i el posa al front de una de les seccions més importants de la casa. Naturalment que no hi hauria posat a l'Ulled ni an En Mir i Miró, però si tot no són Serras, tampoc tot són Ulleds i ben cercat, ben cercat...

Els d'En Lerroux presenten an En Puig d'Aspre. Que presentin a qui vulguin. Abans deiem:

«Carlinot i home de bé no pot sè.»

Ara, després de les sensacionals declaracions de l'Emperador don Alexandre qui, davant d'una migrada concurrència, prometé fer bugada en el partit i netejar-lo dels qui es venen els empleus municipals, dels que volen mamar, dels que entren pobres i surten rics (*risum teneatis, amicus?*) direm: «Home honorat i d'En Lerroux no l'ha conegut ningú.»

Referent als del «Bloc» hi havia un nom indicat, que hauria votat tothom, el d'En Bastardas; aquest s'ha tirat enrera. Molt mal fet, senyor Bastardas. El seu procedir l'inutilitza per a figurar en política per a sempre més; vostè, a la Diputació i a la Mancomunitat, era una mena de poder moderador i podíu fer molt de bé a la nostra terra. Diu que s'en va a la «Lliga»? Pot-ser sí. Ja hi estem fets a desercions.

Mireu, davant de l'èxit de les missions, jo que no sóc ningú i que per conseqüència no cobro res, ni cinc cèntims, estic disposat a retractar-me de tots els meus errors. I a vosaltres, amics meus, us aconsello que feu lo mateix.

Anirem a confessar, per penitència farem tres creus a terra amb la llengua, anirem a la processó de quatre grapes, arrocegant una cadena, amb camisa de dona, miolant, com maní el *padre*. Déu nostre senyor ens pendrà en compte totes les humiliacions i allí en el cel trobarem la República ideal.

I ara que dic de República, no canteu mai més la *Marsellesa*; el nostre himne, després de les missions del senyor Reig deu ésser:

«Al Cell! Al Cell!

Al Cel volem anar.

No hi van els que renguen;

tampoc els que no pregunen.

Al Cell! Al Cell!

Al cel volem anar!

I hi anirem, vátia seül Bevem i cap a sentir a mossèn Coco.

MORITZ XXVII

L'àguila americana als aguilots centrals

—No alceu aquests bécs, presumits!... No compreneu que ja no sou sinó uns pollastres aixelats?...

En Lerroux parla.- I

— Posats a fer bugada...

¡MALA BESTIA!

Desde la platja suau, enllà d'enllà, on se besen la mar i l'horitzó, l'incerta nau que avensa sense temó com un encantament se veu passà...

Es el neutral; có és; no, és més que això és la vida qui actua i fent-se và; és simbolisme i propi batejà del vital dinamisme creató.

I des del fons verdós de l'anfrit, monstre d'acer, d'un ull com el ciclop, el submarí germani emerg de cop...

¡Amfibi famolenc, tauró esfereït sense pietat enderroca, que no en và és sintètic son cor, no és pas humà!

E. VILARET

Notes de fòra

Arenys de Munt.—Els republicans d'aquesta vila no tindran aquesta vegada cap dubte a la hora de votar. Se presenten dugues candidatures monàrquiques enfront una republicana; així és, que no podrà dir-se mai lliberal i avençat qui aquesta vegada deixi d'emetre el vot a favor de la candidatura republicana; que ha despertat gran entusiasme, especialment el nom de don Joan Balugera, conegut i estimat de tots els bons republicans d'aquesta comarca.

Contra els monàrquics caciquistes i a favor de la República i de la Llibertat, diumenge votarem els republicans d'Arenys de Munt, com un sol home, la candidatura republicana!

Serós.—Tenim un vicari en aquest poble, que ja de *quinto*, quan va anar al servei militar, el varen posar al *pelotón de los tontos*, i no els faltava motiu a els seus quefes, perquè tonto continúa essent; per això no s'ha percatat que en aquest poble certes impertinències el que les comet cau en ridícul. Dic això per lo que va succeir fa pocs dies amb un dels nostres correligionaris, que mentre passava aquest ensotat que anava a buscar un mort, veient que un

grupo de tres persones no s'havia descobert al passar ell, els va apostrofar, menaçant-los que de no descobrir-se ho passarien malament o s'en penedirien, no fent-ne cas el nostre correligionari, qui li va dir que anés a fer la seva feina i que no's cuidés de lo que no li importava res, essent tal cas comentat pels que's trobaven presents d'un modo no massa agradable pel mossèn.

Prat de Llobregat.—*El Tiempo* s'ha cregut en el cas de sortir a la defensa dels seus confreres d'aquest poble, dient-nos quatre bestieses propies sols d'aquells que venen la seva consciència encara que sigui per un rosegó alemany. Entre altres coses ens fa saber que el pare de ànimes és un sant, cosa que ignoravem, a pesar de que tenim en cartera varis dels seus mèrits, un dels quals consisteix en sapiguer convertir boniques pecadores de divuit obrers.

Amb una prosa que té tuf de sagristia i caràcter de ploma mercenaria, segueix elogiant a Alemanya com si tractés amb una colla de béns. No's molesti el periodiquet del carrer de Ferrán; an els que no tenim el cap atrofiat ni hem convertit en desprezible mercaderia el nostre cor, les maldats comeses pels alemanys en els territoris invadits, ens han posat en el terreny d'ésser els seus acèrrims enemics, perquè creiem que ho exigeix la dignitat humana per ells trepitjada.

Advertim als dependentels del cònsol alemany i redactors de *El Tiempo* que canviïn d'assessors, ja que han demostrat tenir molt mal nas, i això d'estampar indirectes i resultar equivocades, a més de fer molt... alemany, fa bastant ase.

Tortellà.—El nostre *carboner* demostra que està ben compenetrat de la màxima d'aquell filòsof quan digué: «El pervindre del món serà d'aquell que s'apodera de la joventut.»

Seguint, doncs, aquest consell, està organitzant un chor-mixte, infantil, valent-se de traces y manyes que estan comprometent a persones molt dignes d'aquesta vila, que no veuen que estan fent el joc al ensotat.

Nosaltres, des d'aquí, donem el toc d'alerta a tots els homes d'esperit lliure, a fi de que amb la seva benevolença no secundin l'obra del *escarbat-buiné*, puig els seus fins sembla que van molt lluny.

S'acabarà aviat la guerra?

Són tres soldats. Aegeguts a l'abric d'un troç de marge, mentre al fons de la vall ressonen les canonades, parlen de la guerra.

—I bé!— diu un d'ells:—¿Creieu vosaltres que ha de durar molt això?
—Jo, no—respón, assentant-se, un que porta un bigotet refilat amb molta gracia— Segons avui he sentit al capità de la quarta, tant bon punt millori el temps i estiguin acumulades les divisions que s'esperen, es rebrà l'ordre de marxa i en menos que canta un gall reventarem la muralla que ens presenta l'enemic, li clavarem la sumanta més grossa que han vist els segles i... punt. S'ha acabat el drama.

—Doncs jo—replica el tercer, un gegant de barba llarga que fuma amb una gran pipa,— he sorprès unes paraules al comandant, per les quals vinc a entendre que hi ha encara molt que fè i molt que patir, abans no tornem a casa. I a tu, què et sembla?—pregunta al primer:—¿Creus que s'acaba o que seguirà un curs llarg?
—Què sé jo, mala negada! Hi ha dies que el cor em diu que ens trobem a l'últim acte i altres que, no sé perquè, em diu que no, i veig la dansa més engrescada que mai.
—Es natural. Això ens passa a tots. Amb la confusió de notícies disgregades, que recollim com vols tu formar-te una idea clara de la nostra situació?
—Lo que sembla indubitable és que l'enemic està molt cansat i amb moltes ganes

de plegar, sigui com sigui, i tornà el sabre a la vaina.
—Si és així, el fi s'acosta.
—¿I si això és sols una farsa, posada en circulació per a inspirar-nos confiança i atrapar-nos adormits?
—No, no: la guerra s'acaba.
—No ho veig pas tan clar com tu.
—Jo sí. Mira, ahí a la iarde...—

De prompte !brrom! a vint pams del lloc on els soldats parlen, reventa en déu mil bocins una traidora granada. El soldat número 'hu queda il·lès per un miracle, el del bigoti cau mort i el de l'opulenta barba es troba sense el braç dret.
—Té!—li diu amb fonda llàstima el soldat sà:—De la lluita ja sabem lo que buscàvem: per tu, amic, ara comença; per aquest... ja està acabada!

C. GUMA

Pobre marquès!

o va pel d'Olerdola. Ja el tenim prou conegut i no cal insistir avui en lo que l'alcaldé pot donar de sí. Deixem-lo tranquil i anem per l'altre marquès pintoresc que hem patit apuets jorns a Barcelona.
Ens ha arribat de Madrid, per a que els catalanistes tinguin una nova queixa contra el Centralisme. Tenia una cara inflada de nina a mig fer i un cervell també de nina o de pinça o de lo que vostès vulguin. Es a dir: una mena de cervell de marquès que no ha fet més que recollir el títol de son pare. Anunciada sa vinguda com la d'un Me-

En Lerroux parla. - II

... fem-la del tot!

sies de la Neutralitat, en aquests moments històrics trascendents, el Marquès de Polavieja contraia una responsabilitat greu davant dels ciutadans. Però ell sí que s'en preocupava poc de tot això! La qüestió és anar fent i anar adquirint *hegemonia*, que diria En Pic. El Marquès de Polavieja que havia de dur als germanòfils catalans, disfregats de neutralistes, un penó i una idea, d'idea informatriu i directora no els en ha dut cap. Amb l'arribada del Marquès de Polavieja aquests germanòfils catalans tenen un *pendó* més, però segueixen sense cap idea.

La granota inflada està a punt de reventar. Afortunadament, l'acte de la conferència, tè i altres excessos que celebraren amb tant soroll de platerets fou un acte *al marge* de la vida barcelonina i no sabem comprendre perquè *La Publicidad* s'enfutisma tant contra aquest pobre marquès que ni sisquere ens ha donat una idea, una personalitat amb qui combatre.

Ha fet el pobre senyor un paper ridícul que no ens demostra més que lo que ja sospitàvem i que ni tan sols vé a aportar-nos una novetat de temperament.

A Barcelona no ens privem de res i tenim o, millor dit, *fruitim* de fa temps una personalitat parella a la del jove Marquès de Polavieja, que per cert fa dies que no s'en parla: El Comte de Santa Maria de Pomes.

contra-atac, els francesos han recuperat part dels elements de trinxera perduts.

Al front rus, els austro-alemanys han obtingut alguns èxits locals per la banda de la Galitzia, però cap modificació important n'ha resultat.

Al front romanés, al de Macedònia, al del Càucàs i al de l'Egipte, cap fet important a senyalar.

Al front italià, hi ha hagut atacs locals per amb dues parts i la lluita d'infanteria s'ha fet molt intensa.

Al front de Persia, els russos han ocupat la gran ciutat d'Hamadan i els colls [de Assad-Abad, obligant als turcs a fugir a la desbanda. Aquesta operació del russos ve a convergir amb l'ofensiva anglesa a direcció de Bagdad.

Al front de Mesopotàmia, els anglo-indis, després de la presa de Kut-el-Amara, han seguit avançant cap al oest i nord-est, essent ja a una cinquantena de quilòmetres més enllà de la dita plaça.

Per mar

Un contratorpeder anglès ha topat amb una mina el mar del Nord, enfonsant-se amb tota la tripulació.

El contratorpeder francès *Cassini* ha estat torpedejat al Mediterrani, salvant-se una part de la tripulació.

Per l'aire

Al front occidental, les esquadretes anglo-franceses han realitzat un nombre extraordinari de bombardejos aeris damunt els acantonaments, fabricues i dipòsit, dels alemanys.

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 2 AL 8 DE MARÇ DE 1917

Per terra

Al front occidental, els alemanys han deturat per ara la seva retirada estratègica al Ancre; alguns atacs anglesos els han fet cedir nou terreny. Un atac dels alemanys a la regió nord-est de Verdum ha donat a aquests un petit avantatge local, fent uns 600 presoners. Amb un fort

ABANDONANT les missions que es trobaven en *toda su apogeo*, el senyor bisbe va marxar furtivament cap a Madrid, dilluns passat.

La imprevista guillada sigué objecte de molts comentaris. ¿On haurà anat el doctor Reig, tan depressa? — se preguntaven.

Nosaltres estem en el secret! Era que En Romanones demanava confessió.

Ja m'ho sabran dir. Ja veuràn com demà tindrà molta més ressonància la solemnitat religiosa que la solemnitat política.

La processó de les missions farà la competència a l'escrutini electoral. Sempre ho havem vist aixís. I és perquè els religiosos ne saben més. Ho fan tot més teatral, més escenogràfic i més *saragatero*.

El dia que a votar hi anem en processó, i ciris, i cantant... i amb dones, la truita es girarà. Les eleccions se menjaràn a les missions.

En una capella del carrer de Lauria s'hi estan celebrant les *missions* alemanyes.

¿Què'ls hi deuen predicar, als teutons del Matadero de Gràcia, els pares sermoneaires?

Com si els sentís: — Kultural!... Kultural!... Kultural!...

Val a confessar que les actuals eleccions, com totes les de diputats provincials, no han entusiasmat gaire al ensopit còs el lectoral.

Se nota certa fredor, cert tanmenfotisme que fa preveure una lluita de pa sucat amb oli. I no pot ésser d'altra manera.

Per alguna cosa, un conegut humorista nomena les eleccions provincials «el·leccions de via estreta».

En el míting de la Casa del Poble el gran Alexandre va dir que havia arribat l'hora de passar la bogada.

Es referia, naturalment a la roba bruta que desdora al seu partit.

Això vol dir que a tots els ex alguna cosa que'l volten, els passarà pel llexiu.

I després... Després ell s'hi tirarà de cap.

Corre el rumor de que els carlins i els de la Defensa volen votar aquesta vegada a favor de certs republicans.

Si això fos cert me sembla que seria qüestió de que *certs* republicans se quedessin a casa. Per haver de anar amb males companyies val més no anar enlloc.

El senyor Casas Carbó, candidat a diputat provincial (ara va bé!) ha escrit un manifest *Nacionalista Lliberal* als seus electors, publicat a la darrera pàgina de *La Vanguardia* (sistema ianqui). El manifest comença: *Salut i dilecció!* ¿Dil·lecció? Malament! Me sembla que no'l votaran.

En Casas Carbó en el seu manifest parlant del seu *liberalisme* diu que és cristià! ¡Ja ho sospitavem, sant cristià!

Eleccions, mitings, propagandes. Tots els prohoms en moviment i activitat. Tots els partits en tresbalsament... i don Millón i el seu fill quiets. ¿Que és estrany! Alguna s'en rumien! Perquè ells no parlen ¡però s'hi fixen!

Els accionistes del Banc d'Espanya celebren sessió. Naturalment, nosaltres no hi erem. Però, no obstant, tremolem!

En Romanones, coix, En Burell, que no sab un borrall, En Gasset, hidràulic que'ns deixa secs i ara, a darrera hora, En Ruiz Jimenez dient que'ls submarins necessiten per a marxar olis *emolentes!*

Pobre nave del Estado! Quien sabe do val

Els germanòfils barcelonins estan d'allò més contents amb el Marquès de Polavieja. Ens està molt bé. Per nosaltres que no estiguin. Que'l facin retratar i que no se'n desfacin.

A *La Vanguardia* li telegrafien de Palma: *continua sin ser resuelto el problema de las subsistencias*. Si que ens diu una novetat. Per ara nosaltres bons, gracies. Lo mateix li dic. ¿Què s'han pensat a Palma?

Exàmen d'història:

- Qui fou el pare de Carles V?
- Carles IV.
- Molt bé. I el pare de Francesc I?
- Francesc zero.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Després de les missions

L'àpet de la= victoria